

Protokół

12. posiedzenia, 5. sesyi, VI. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 3. lutego 1894.

Początek posiedzenia o godzinie 11 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. O. Eustachy książę Sanguszko.

Sekretarze: dr. Franciszek Paszkowski, X. Siczynski, Jan Duklan Słonecki, Jan Trzeciecki.

Obecnych posłów: 102.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Radca dworu, Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek podaje do wiadomości, że protokół 11 posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, tudzież, że protokół 7 posiedzenia jest wyłożony w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że pp.: JE. Minister Madeyski i JE. Książę Adam Sapieha wniosli prośby o urlopy do końca bieżącej sesyi.

Izba w głosowaniu udziela tych urlopów.

Sekretarz p. Paszkowski odczytuje spis petycji wniesionych po dzień 3. lutego b. r., które przydzielono następującym komisjom:

Komisji kolejowej petycje: L. s. 1187, 1188, 1249, 1250

Komisji drogowej petycję L. s.: 1189.

Komisji prawniczej petycję L. s.: 1190.

Komisji petycyjnej petycje L. s.: 1191, 1193, 1194.

Komisji szkolnej petycje L. s.: 1192, 1201, 1204, 1205, 1246.

Komisji gospodarstwa krajowego petycje L. s.: 1195, 1196, 1197, 1243.

Komisji budżetowej petycje L. s.: 1198, 1199, 1200, 1202, 1203, 1207, 1208, 1209, 1210, 1211, 1212, 1213, 1214, 1216, 1217, 1218, 1219, 1220, 1221, 1244, 1245.

Komisji przemysłowej petycje L. s.: 1206, 1215.

Komisji gminnej petycje L. s.: 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1230, 1231, 1232, 1238.

W sprawie formalnej przemawia p. Jan Hr. Stadnicki i wnosi, żeby wniosek p. Struszkiewicza w sprawie dotacyi funduszu kolejowego, przekazany na poprzednim posiedzeniu komisji budżetowej, przydzielić komisji kolejowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z projektem ustawy o organizacyi szkoły politechnicznej we Lwowie.

Sekretarz p. Trzeciecki wnosi przekazanie tego przedłożenia do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatu Czortkowskiego na udzielenie poręki dla pożyczki gminy m. Czortkowa w kwocie 65.000 zł. na budowę domu dla powiatowej Dyrekcyi skarbu tudzież na zobowiązanie się powiatu do przeznaczenia kwoty 20.000 zł. na rzecz budowy kolei wschodnio-galicyskich.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z petycji gminy Zarzecze (pow. Jarosławskiego) o przyjęcie na fundusz krajowy kwoty 224 zł. 12 ct. należącej się gminie m. Lwowa za utrzymanie i leczenie Józefa Ignacego Foltysa.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o czynnościach odnoszących się do podniesienia hodowli bydła.

Sprawozdawca p. Romanowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Następuje:

ciąg dalszy rozpraw nad sprawozdaniem komisji szkolnej o sprawozdaniu Rady szkolnej krajowej o stanie szkół średnich galicyjskich za r. 1892/93.

Sprawozdawca rektor Ćwikliński.

Marszałek oznajmia, że po porozumieniu z sprawozdawcą usuwa chwilowo ten przedmiot, jakoteż przedmiot stanowiący punkt następny porządku dziennego z pod obrad i zarządza przystąpienie do obrad nad punktem 8-ym porządku dziennego, który stanowi:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji Wydziału powiatowego w Starem Mieście o udzielenie zapomogi na wykonanie nagłych budowli wodnych dla zabezpieczenia dróg powiatowych i gminnych.

Sprawozdawca p. Jan Tarnowski, czyta powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję L. s. 851. Wydziału powiatowego w Starem Mieście o udzielenie zapomogi na wykonanie nagłych budowli wodnych dla zabezpieczenia dróg powiatowych i gminnych przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia przy rozdziale krajowych i powiatowych zapomóg powodziowych.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Marszałek zarządza wzięcie pod obrady punktu 7-go porządku dziennego, którym jest:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji Spółki wodnej dla regulacji Trześniówki o zasiłek na częściowe pokrycie datku konkurencyjnego mającego się uiścić przez włościan.

Sprawozdawca p. Jan Tarnowski, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję do L. s. 258 Wydziału spółki wodnej dla regulacji Trześniówki o umorzenie dodatkowych prestacyj włościańskich, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu z poleceniem udzielenia zasiłku w kwocie 1.749 zł. 92 ct. z dotacji dyspozycyjnej na r. 1894 przeznaczonej na popieranie mniejszych melioracyj, oraz wyjednanie dalszego na ten cel zasiłku z państwowej dotacji melioracyjnej w tej samej wysokości.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Marszałek zarządza przystąpienie do punktu 9-go porządku dziennego, którym jest:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji gminy miasta Rohatyna o regulację środkowej sekcji Gniłej Lipy.

Sprawozdawca p. Jan hr. Tarnowski czyta powyższe sprawozdanie, zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję L. s. 646 gminy miejskiej Rohatyn o przyspieszenie regulacji środkowej sekcji Gniłej Lipy przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu z poleceniem przeprowadzenia rokowań z c. k. Ministerstwem rolnictwa co do dalszej regulacji tej rzeki między Rudą a Haliczem oraz przedłożenia Sejmowi odnośnych projektów ustaw na najbliższej sesji.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Marszałek zarządza przystąpienie do obrad nad piątym punktem porządku dziennego, którym jest:

Ciąg dalszy rozpraw nad sprawozdaniem komisji szkolnej o sprawozdaniu Rady szkolnej krajowej o stanie szkół średnich galicyjskich za r. 1892/93.

Sprawozdawca rektor Ówikliński.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Antoniewicz i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

- a) Sejm mniema, że nauka języka niemieckiego w szkołach średnich osiągnęłaby pożądaną cel, jeżeliby w niższym gimnazjum ewentualnie niższej szkole realnej wykładano jeden a w wyższym gimnazjum i wyższej szkole realnej jeden lub dwa przedmioty po niemiecku.
- b) Zniżenie a nawet zniesienie opłat szkolnych już ze względu na opłakany stan naszego czasu pod względem materialnym jest wskazanem.

c) Nie należy uboższych uczniów zmuszać do kupowania mundurów a raczej należałoby gronom nauczycielskim pozostawić wolność uwolnienia uboższych uczniów od noszenia mundurków.

d) Wprowadzenie napowrót lokacji w szkołach średnich byłoby nader wskazanem.

e) Również byłoby pożądanem zniesienie rozporządzenia zabraniającego nauczycielom trzymania uczniów na stancyi i udzielania im prywatnych lekcji.

f) Sejm wyraża opinię, że sprawa pisowni fonetycznej w szkołach naszych wymaga ponownej rewizji, a to z uwzględnieniem poważnych zasad i uchwał Akademii krakowskiej z d. 31. października 1891 r.

P. Rozwadowski zrzeka się głosu.

Przemawia p. Bobrzyński.

Marszałek podaje kolejno pod poparcie poszczególne punkta rezolucji wniesionej przez p. Antoniewicza.

Przemawia Marszałek w sprawie formalnej.

Izba nie popiera rezolucji zamieszczonej pod lit. a), c), d), e), f), we wniosku p. Antoniewicza.

Izba popiera rezolucję zamieszczoną pod lit. b) we wniosku p. Antoniewicza.

W sprawie formalnej przemawia p. Pa-szkowski i wnosi odesłanie rezolucji zamieszczonej we wniosku p. Antoniewicza pod lit. b) do komisji szkolnej.

Marszałek oznajmia, że wniosek ten podda pod głosowanie, przy głosowaniu nad wnioskami komisji.

Przemawia p. Romańczuk.

Przemawia sprawozdawca, rektor Ówikliński.

Przemawia w sprawie formalnej JE. p. ks. Czartoryski.

Przemawia w sprawie formalnej rektor Ówikliński.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej. Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie szkół średnich galicyjskich w roku szkolnym 1892/93 przyjmuje się do wiadomości.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Sprawozdawca czyta:

I. Wzywa się c. k. Rząd, aby naukę religii mojżeszowej w szkołach średnich w stosowny sposób uregulował.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Sprawozdawca czyta:

II. Wzywa się c. k. Rząd ponownie, aby przystąpił do założenia wyższej szkoły realnej w Tarnowie.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Sprawozdawca czyta:

III. Wzywa się c. k. Rząd, aby zaradził rażącym niedostatkom w pomieszczeniu niektórych szkół średnich jużto przez wybudowanie własnym nakładem obszernych, dogodnych i wymaganiom higieny odpowiadających gmachów szkolnych już też przez dostarczenie pomocy pieniężnej gminom miejskim w celu postawienia takichże gmachów szkolnych, a to najpierw w Krakowie i Lwowie.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Sprawozdawca czyta:

IV. Wzywa się c. k. Rząd, aby naukę gimnastyki w szkołach średnich w odpowiedni sposób uregulował i uczynił przedmiotem obowiązkowym, oraz aby się postarał o wybudowanie w jak najkrótszym przeciągu czasu przy każdej szkole średniej odpowiedniej sali dla gimnastyki.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Sprawozdawca czyta:

V. Wzywa się c. k. Rząd ponownie, aby powiększył płacę nauczycieli szkół średnich

i otworzył dla nich możliwość awansu, dającego zasługującym coraz lepsze utrzymanie i stanowisko.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Marszałek poddaje wniosek p. Paszkowskiego w sprawie odesłania punktu b) wniosku p. Antoniewicza do komisji szkolnej.

Izba w głosowaniu oświadcza się za odesłaniem wniosku p. Antoniewicza do komisji szkolnej.

Następuje punkt 6 porządku dziennego którym jest:

Sprawozdanie komisji szkolnej o sprawozdaniu Rady szkolnej krajowej o stanie szkół ludowych i seminariów nauczycielskich w latach szkolnych 1891/92 i 1892/93.

Sprawozdawca p. Wojciech Dzieduszycki, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Rady szkolnej krajowej o stanie szkół ludowych w latach 1891/92 i 1892/93.

II. Sejm wzywa Wysoki c. k. Rząd, aby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył Sejmowi wnioski, mające na celu założenie obok istniejących już szkół wydziałowych, szkoły wydziałowe żeńskie o szerszem planie nauczania.

III. Sejm wzywa Wysoki c. k. Rząd, aby już w tym roku przystąpił do założenia nowych seminariów nauczycielskich.

IV. Sejm wzywa Wysoki c. k. Rząd, by w każdym okręgu szkolnym mianował osobnego inspektora tudzież siły pomocnicze i kancelaryjne przy Radach szkolnych okręgowych stosownie do zachodzących potrzeb wzmocnił.

Przemawia w sprawie formalnej p. Romańczuk i wnosi zamknięcie posiedzenia z powodu spóźnionej pory.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

W obec tej uchwały zarządza Marszałek odczytanie wniesionych interpelacji i wniosków.

Sekretarz p. Trzeciecki czyta następującą interpelację:

Interpelacya
do Wysokiego Wydziału krajowego.

Zważywszy że Władze autonomiczne mają prawo i obowiązek czuwać, aby zakładowy majątek i zakładowe dobro gmin i zakładów gminnych nie zostało uszczuplone; że w wykonaniu tego prawa nadzoru upoważniony jest Wydział krajowy w razie potrzeby użyć stosownych środków zaradczych (§. 99 ustawy gminnej);

zważywszy wiadome nam wypadki, że zakładowe majątki gmin i zakładów gminnych (pastwiska, cmentarze i t. d.) zostały zniszczone i jeszcze ciągle są zagrożone przez wody rzek, a to z braku rady i pomocy, a po części z winy i na niekorzyść tychże majątków prowadzonej regulacyi, jak wykazują przykłady w gminach położonych powiatu sandeckiego w gminie Podegrodzie, Mostki, Stadło, Wyglanowice, Swiniarsko i Chełmiec

zważywszy, że dotąd w przytoczonych wypadkach zaniechano środków zaradczych (§. 99. u. gm.) mimo że kraj przyczynia się w $\frac{1}{3}$ części do kosztów urzędowej regulacyi:

Zapytujemy Wydział krajowy, dlaczego w tych wypadkach nie użyto stosownych środków zaradczych dla ocalenia majątków gminnych? jakie środki zaradcze obmyślił Wydział krajowy na podobne wypadki?

Czy Wydział krajowy wydał jakie rozporządzenia i pouczenia jak mają postępować w takich wypadkach Wydziały powiatowe celem ratowania zagrożonych majątków gmin?

Czy i o ile Wydziały powiatowe poczuwają się do obowiązku działania w takich wypadkach? i czy Wydziałowi krajowemu wiadome są wypadki dodatniej działalności Wydziałów powiatowych w podobnych wypadkach?

Lwów dnia 3. lutego 1894.

S. Potoczek
Interpelujący:

Mizia, Stręk, Okuniewski, Żardecki, Palch, Klemensiewicz, Dr. Midowicz, Fr. Strzygowski, Dr. Olpiński, Herasymowicz, A. Barabasz, Kułaczkowski, Antoniewicz, Huryk, Romańczuk, Zbyszewski.

Marszałek oznajmia, że interpelacyę tę poda do wiadomości Wydziału krajowego.

Sekretarz p. Paszkowski czyta następującą interpelacyę:

Interpelacya

do c. k. Komisarza rządowego.

Zważywszy, że na zarządzenie politycznych władz powiatowych muszą zjeżdżać się oddaleni naczelnicy niektórych gmin w odległości około 22 kilom. co miesiąc na tak zwane sesye czyli rok i przezco narażeni są wójtowie na stratę czasu a gminy na znaczne koszta;

zważywszy, że te zarządzenia nie mają uzasadnienia w ustawie gminnej a muszą się stać uciążliwemi, jeżeli za to, że wójt nie zjawił się na sesyi, c. k. Starosta nakłada kary, a szczególnie na naczelników gminnych od jednego 1 zł. aż do 5 zł.;

zważywszy, że wedle paragrafu 108 ustawy gminnej, władza powiatowa ma prawo nałożyć karę na naczelnika gminy, jeżeli przekracza swoje obowiązki w sprawach poruczonego zakresu działania, a do tego poruczonego zakresu działania nie należy przymusowy zjazd naczelników gmin co miesiąc;

zważywszy, że Władza powiatowa swoje polecenia wykonać ma na piśmie;

Podpisani zapytują Pana Komisarza na podstawie jakich ustaw zmuszani są naczelnicy gmin zjeżdżać się co miesiąc na sesye?

Czy wiadomo jest c. k. Rządowi że w razie nie przybycia którego z wójtów na sesye, Władza powiatowa nakłada na tego wójta karę?

Lwów dnia 3. lutego 1894

Wojciech Mizia
Interpelujący.

S. Potoczek, Stręk, Żardecki, Palch, Rozankowski, Dr. Olpiński, Dr. Midowicz, Strzygowski, Huryk, Kowalski, Klemensiewicz, M. Siczyński, Herasymowicz, Kułaczkowski, J. Romanczuk, Sawczak.

Sekretarz p. Trzeciecki czyta następującą interpelacyę:

Interpelacya
do Wydziału krajowego.

Na drugiej Sesji obecnego peryodu Sejmu krajowego, mianowicie zaś na posiedzeniu z d. 29. listopada 1890 r. powziął Sejm następującą uchwałę:

Ze względu na odrębne stosunki gospodarstwa rolnego na Podolu, Sejm uznaje założenie średniej szkoły rolniczej w Tarnopolu lub w jego okolicy za wskazane i pożądane i w tym celu poleca Wydziałowi krajowemu:

I. by zbadał, jaka miejscowość odpowiadałaby najwięcej korzystnemu rozwojowi takiej szkoły;

II. by wszedł w porozumienie ze stronami interesowanymi i zbadał, o ile takowe do założenia i utrzymywania średniej szkoły rolniczej przyczynić się będą skłonne;

III. by Sejmowi na najbliższej Sesji przedłożył na kosztorysie oparty i dokładnie opracowany projekt takiej szkoły.

Zważywszy, że uchwałą powyższą nie tylko w motywach, lecz zarówno w postanowieniach i poleceniach potrzeba średniej szkoły rolniczej dla części kraju Podolem zwanej przez Reprezentację kraju, uznana została:

zważywszy, że ustępem III. powziętej uchwały, termin wykonania powziętych uchwał stanowczo i ściśle określonym został;

zważywszy wreszcie, że potrzeba średniej szkoły rolniczej dla rolniczych stosunków Podola, z każdym rokiem więcej odczuwaną bywa.

Podpisani zapytują Wydział krajowy:

I. Czy Wydział krajowy upatrył już w okolicy Tarnopola, miejscowość odpowiednią dla założenia średniej szkoły rolniczej?

II. Czy w myśl II. ustępu wymienionej uchwały wszedł w rokowania ze stronami interesowanymi o ile takowe do założenia i utrzymywania takiej szkoły przyczynić się są skłonne i jaki te rokowania wydały rezultat?

III. Dla jakiej przyczyny Wydział krajowy nie zastosował się do III. ustępu powziętej dnia 29. listopada 1890 r. uchwały, wzywającej go do przedłożenia na najbliższej sesji opartego na

kosztorysie i dokładnie opracowanego projektu średniej szkoły rolniczej w Tarnopolu lub jego okolicy, gdy od chwili powzięcia powyższej uchwały nie jedna, lecz trzy sesje sejmowe już upłynęły.

Lwów dnia 3. lutego 1894.

Vivien
interpelujący.

Wojciech Dzieduszycki, Puzyra, Abrahama-wicz, Krzysztofowicz, Rosenstock, Szeptycki, W. Kozłowski, Gniewosz, Tyszkowski, Stanisław Dzieduszycki, Stanisław Stadnicki, Władysław Struszkiewicz, Gnoiński, Schnell, Polanowski, Gorayski, Tadeusz Langie.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę poda do wiadomości p. Komisarza rządowego względnie Wydziału krajowego.

Sekretarz p. Paszkowski czyta następujący wniosek:

W n i o s e k.

Projekty do ustaw o zawodowych stowarzyszeniach rolników i o posiadłościach rentowych, które rząd wniósł w październiku roku zeszłego do Rady państwa, wprowadzają przy-musową organizację powiatowych i krajowych stowarzyszeń rolników i poruczają im cały szereg zadań, jak zakładanie składów na płody rol-nicze, sprzedaż i zakupno płodów na rachunek stowarzyszonych, pośrednictwo w pożyczkach hipotecznych, agencye ubezpieczeń, zakładanie szpitali i domów przytułku i t. d. a następnie przydzielają tym stowarzyszeniom czynności od-noszące się do zakładania i nadzorowania po-siadłości rentowych. Stowarzyszenia mają na-bywać na licytacji lub z wolnej ręki posiadłości ziemskie i oddawać je w stałe posiadanie rol-nikom zawodowym za opłatą długoletniej renty odpowiadającej wyłożonemu na nabycie kapita-łowi, który ma się uzyskiwać przez wypuszczenie listów rentowych. Posiadłości rentowe według projektu nie mogą być obciążane, prócz długu rentowego dalszym jeszcze długiem i nie podle-gają egzekucyi ze strony innych wierzycieli; bez osobnego pozwolenia nie mogą być sprzedawane, nie są też przedmiotem zwykłego postępowania spadkowego, lecz podlegają odrębnym na ten wypadek przepisom.

Wymienione projekty do ustaw mają nadzwyczaj wielkie znaczenie dla ludności rolniczej, której część najznacniejszą t. j. wszystkich właścicieli ziemi łączą obowiązkowo w związki korporacyjne a następnie dla całego ustroju własności rolniczej i jej stosunków kredytowych, który to ustrój w razie przyjęcia projektów uległby radykalnej przemianie. Cele obu projektów miałyby: oparcie kredytu rolniczego, na podstawach odpowiadających bardziej naturze gospodarstwa rolnego, dalej utworzenie związków z samychże rolników, które uchylilyby zbitecznych pośredników i wprowadziły w życie rozmaite urządzenia wspólne wspierające gospodarstwo stowarzyszonych — są godne uznania, jednakże sposób ich urzeczywistnienia obmyślany dla wszystkich krajów austriackich jednostajnie we wszystkich szczegółach nastęca liczne i poważne trudności i wątpliwości. Już z tego względu należałoby, aby Wys. Sejm, jako reprezentacya kraju rolniczego, rozpatrzył owe projekty i objawił co do nich swe zapatrywanie na podstawie znajomości stosunków i potrzeb kraju naszego.

Jednakże jeszcze inny wzgląd każe zająć się owymi projektami. Sprawa organizacyi stowarzyszeń rolniczych jest sprawą kultury krajowej i za taką uważano ją w innych krajach koronnych, uchwalając dawniej ustawy o powiatowych stowarzyszeniach rolników. Sprawa posiadłości rentowych jest również sprawą kultury krajowej, w znacznej części, t. j. pominawszy postanowienia wprowadzające zmiany w prawie cywilnem, postępowaniu sądowem. Ponieważ sprawy kultury krajowej w myśl §. 18. statutu krajowego należą do Sejmu krajowego, przeto wypada rozpatrzeć i oznaczyć granice kompetencyi ustawodawstwa krajowego.

Ze względu na krótkość sesyi sejmowej i rozmiary tej ważnej sprawy. rozpatrzenie jej dokładne w ciągu sesyi nie jest możliwem, przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu jako komisji, aby projekty do ustaw o posiadłościach rentowych i zawodowych stowarzyszeniach rolników wniesione przez Rząd do Izby deputowanych Rady państwa rozpatrzył tak ze stanowiska

kompetencyi ustawodawczej, jak ze względu o ile one potrzebom i stosunkom naszego kraju odpowiadają i po zasięgnięciu opinii towarzystw rolniczych i instytucyi kredytowych przedłożył Sejmowi odpowiednie wnioski na początku najbliższej sesyi sejmowej.

We Lwowie 3. lutego 1894

Piłat w r.
wnioskodawca.

Z Dembowski, Popowski, St. Stadnieki, W. Gnoiński, Mik. Torosiewicz, Krzysztofowicz, Paszkowski, Abrahamowicz, Skałkowski, Onyszkiewicz, J. Gnoiński, A. Jędrzejowicz, G. Romer, Klemens Dzieduszycki.

Marszałek oznajmia, że z wnioskiem tym postąpi w myśl postanowień regulaminu.

Sekretarz p. Paszkowski czyta następujący wniosek:

W n i o s e k.

Zważywszy, że wybudowanie linii kolejowej łączącej Rozwadów z jedną ze stacyj kolei państwowej (dawnej Karola Ludwika) jest ze wszecch miar wskazane i znajduje poparcie u c. k. Rządu;

zważywszy, że w tym celu przeprowadzona trasa z Rozwadowa do Przeworska nie odpowiada ekonomicznym i handlowym potrzebom kraju, gdyż z Przeworska ku południowi niema dalszego połączenia kolejowego, ani też projektowaniem nie jest, a tem samem zamierzona linia kolejowa miałaby jedynie znaczenie lokalne;

zważywszy, że zawiązało się konsorcyum dla budowy kolei Rzeszów-Dynów-Rymanów z dalszą odnogą do Dukli i do granicy węgierskiej, trasa tej linii wykończoną została i dotyczące operata zostały przedłożone Wydziałowi krajowemu;

zważywszy, że tego rodzaju linia kolejowa od granicy Królestwa Polskiego do Węgier, która przecina całą szerokość kraju miałaby w sieci kolei lokalnych znaczenie pierwszorzędne i doniosłe dla podniesienia ekonomicznego znaczenia przestrzeni kraju, dotykałaby kilku większych miast i miasteczek i wpłynęła na rozwój handlu i przemysłu;

zważywszy, że przyjscie do skutku tych dwóch linii w ścisłym ze sobą stoi związku, podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby

I. zarządził wykonanie trasy kolejowej z Rozwadowa na Leżajsk do Rzeszowa ;

II. przeprowadził rokowanie z c. k Rządem i władzami wojskowemi i ze stronami interesowanemi celem wykonania budowy tej kolei w najkrótszym czasie.

Lwów dnia 3. lutego 1894.

Stanisław Jędrzejowicz w. r.

Wnioskodawca.

Paszkowski, G. Romer, Gorayski, A. Wodzicki, J. Stadnicki, J. Wiktor, Dr. Midowicz, Zdzisław Skrzyński, A. Jędrzejowicz, Wł. Struszkiewicz, Fr. Jędrzejowicz, S. Tarnowski (jun.), Zbyszewski, Pilat, K. Badeni.

Marszałek oznajmia, że z wnioskiem tym postąpi w myśli postanowień regulaminu.

Marszałek zamyka posiedzenie, oznajmiając że następne odbędzie się w d. 5. lutego b. r. o godzinie 2 po południu i że porządek dzienny tego posiedzenia będzie posłom rozesłany.

Koniec posiedzenia o godzinie 3. po południu.

Marszałek

Eustachy Sanguszko

Sekretarze;

Dr. Franciszek Paszkowski
X. Mikołaj Siczynski.